

## Razlagalna nota glede obtožb zoper duhovnika Jožeta Šömna, župnika v Slivnici

V zadnjem času javni mediji (POP TV, Delo, Večer, Dnevnik) nenehno ponavljajo insinacije in sejejo dvom, da naj bi duhovnik Jože Šömen, župnik v župniji Slivnica (Nadškofija Maribor) zagrešil kaznivo dejanje spolne zlorabe mladoletnih oseb v času, ko je bil misijonar v Kongu. Ker medijske trditve jemljejo duhovniku dobro ime, med ljudmi pa sejejo zmedo, je treba širšo javnost seznaniti z resnico in doslej preverjenimi dejstvi. Zato duhovnikom pošiljamo razlagalno noto o protokolu, ki se je vršil v Sloveniji (Nadškofija Maribor) in Rimu (Kongregacija/Dikasterij za nauk vere) v zvezi z obtožbami zoper duhovnika Jožeta Šömna.

1. Irski aktivist za pravice zlorabljenih otrok gospod Vincent Doyle je dne 2. 1. 2021, Ekspertno skupino Slovenske škofovske konference proti spolnim zlorabam prvič seznanil o morebitnem kaznivem dejanju (notitia de delicto) spolne zlorabe mladoletnih oseb s strani duhovnika Jožeta Šömna. Gospod Doyle je k prijavi suma spolne zlorabe priložil pismo, ki ga je dne 31. 12. 2020, prejel od gospoda Tharcisse Melange Monyele iz vasi Mooto (Kongo), ki je podpisan kot zastopnik morebitnih žrtev. Gospod Monyele duhovnika Šömna v tem pismu obtožuje, da je v času, ko je bil misijonar v župniji St. Emile, v vasi Mooto, v Nadškofiji Mbandaka-Bikoro (Kongo), spolno zlorabil »več kot 50 otrok«. Gospod Doyle je k prijavi suma spolne zlorabe priložil seznam imen 17 domnevnih žrtev iz vasi Mooto (Kongo).
2. Ekspertna skupina je vso prejeta dokumentacijo od gospoda Doylea z dne 4. 1. 2021 poslala Nadškofiji Maribor in policiji.
3. Gospod nadškof Alojzij Cvikel DJ je 5. 1. 2021, duhovnika Jožeta Šömna povabil na razgovor in ga seznanil z obtožbami. Nadškofija Maribor je istega dne podala prijavo na Policijo in pisno zaprosila ordinarija kraja, kjer naj bi do zlorab prišlo (župnija St. Emile, vas Mooto, Nadškofija Mbandaka-Bikoro, Kongo), da v skladu s cerkvenimi normami začne predhodno preiskavo ter mu obljubila vso potrebno pomoč in sodelovanje (VLS čl. 2 § 3).
4. Upoštevajoč Določila glede hujših kaznivih dejanj, pridržanih sodbi Kongregacije za nauk vere in apostolsko pismo papeža Frančiška Viste luč sveta ter Vademecum 1.0 je nadškof Alojzij Cvikel DJ, dne, 4. 3. 2021 o vseh obtožbah obvestil tudi Kongregacijo za nauk vere (VLS čl. 3 § 1). Kongregacija mu je dne, 24. 3. 2021, sporočila, da so o obtožbah že obveščeni in da so že 13. 11. 2020 gospodu Ernestu Ngaboko, nadškofu Nadškofije Mbandaka-Bokoro naročili, da začne s predhodno preiskavo v tem primeru in zasliši vse domnevne žrtve.
5. Nadškof Alojzij Cvikel DJ je duhovniku Jožetu Šömnu za čas trajanja predhodne preiskave naložil previdnostne ukrepe, kot naračajo cerkveni dokumenti: ni mu bilo dovoljeno delo z mladoletnimi osebami in zadrževanje z njimi na samem, ter reden stik z nadškofom in poročanje o svojem delu.
6. Nadškofija Maribor je s strani Dikasterija za nauk vere (18. 6. 2022) prejela obvestilo, da je omenjeni dikasterij po skrbni proučitvi aktov preiskav, ki jih je ob sodelovanju apostolske nunciature naredil gospod Ernest Ngaboko, nadškof Nadškofije Mbandaka-Bokoro, prišel do zaključka, da glede duhovnika Jožeta Šömna, na katerega se je

nanašala prijava, ne obstaja *fumus delicti*. Dikasterij je dodal, da so bile obtožbe lažne, z namenom pridobitve finančne koristi. Dikasterij je Nadškofijo Maribor obvestil, da je ta primer zaključen.

7. Dikasterij za nauk vere je nadškofu Alojziju Cviklu DJ s tem sporočil, da sum kaznivega dejanja spolne zlorabe mladoletnih oseb s strani duhovnika Jožeta Šömna ni potrjen. Zato zoper duhovnika ni bil uveden noben kazenski postopek. Prenehali so vsi previdnostni ukrepi. Duhovnik Jože Šömen lahko v polnosti opravlja svoje duhovniško poslanstvo.
8. Kljub ugotovitvam Dikasterija za nauk vere irski aktivist za pravice zlorabljenih otrok gospod Vincent Doyle še naprej izpodbija verodostojnost opravljene preiskave. S pomočjo francoske televizije France 24, ki je v vasi, kjer je deloval duhovnik Jože Šömen, posnela film o izjavah domnevnih žrtev, širi nezaupanje v doslej opravljene preiskave in hoče izsiliti obsodbo duhovnika. Podobne izjave daje medijem tudi duhovnik Janez Cerar.
9. Nadškofija Maribor tako ravnanje ostro obsoja in ga ne sprejema. V primeru obtožb zoper duhovnika Jožeta Šömna so vse cerkvene strukture (Nadškofija Maribor, nunciatura v Kongu, Dikasterij za nauk vere, nadškofija v Kongu) ravnale v skladu z določili Cerkve. Delovale so transparentno, sodelovale s prijaviteljem in ves čas izkazovale pripravljenost sodelovati z vsemi državnimi in meddržavnimi organi ter spoštovale kanonske in civilne norme kazenske narave.
10. Nadškofija Maribor zato zavrača vsako lažnivo medijsko poročanje v Sloveniji in spodbuja duhovnike in druge ljudi, da ne nasedajo lažnemu poročanju s katerim se blati dobro ime duhovnika in med ljudmi seje nezaupanje v poštenost Dikasterija za nauk vere, ki je podal mnenje, da je duhovnik nedolžen in da je primer zaključen.

Dr. Stanislav Slatinek  
Predstojnik katedre za cerkveno pravo  
Oficial metropolitanskega cerkvenega sodišča v Mariboru